

УДК 352 (477): 322

DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.4.19>

Луняк Владислав Едуардович,

аспірант

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ORCID ID: 0009-0004-1676-0351

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ Й ІННОВАТИЗАЦІЇ

FEATURES OF THE FUNCTIONING OF PUBLIC ADMINISTRATION MECHANISMS IN THE SPHERE OF DIGITALIZATION AND INNOVATION

З'ясовано, що фундаментальні зміни в забезпеченні інформаційних і новітніх технологій відбуваються внаслідок того, що істотно змінюється зміст інформаційних і соціально-економічних систем. Аргументовано, що таким чином відбувається анігіляційний вплив. Так відбувалось на етапі автоматизації, інформатизації та цифровізації економіки. Визначено, що на етапі автоматизації суб'єкт господарювання здійснює алгоритмічну обробку ресурсів, структурованих даних, які він збирає самостійно в результаті своєї виробничої діяльності, або закуповує ресурси даних у поставальників. На етапі інформатизації потреби розширюються до потоків різноманітної інформації, структурованої, напівструктурованої та неструктурованої, що вимагає відповідних ІТ та методів управління та використання. Кількість джерел і форматів, що використовуються для даних, зростає. При переході до цифровізації джерела даних збільшуються в рази, різко зростає обсяг інформаційних ресурсів, що підлягають обробці. Досліджено стан функціонування механізмів публічного управління у сфері цифровізації й інновацізації в Україні. Цифровізація представляє собою вектор розвитку політики з метою забезпечення цифрової трансформації тієї чи іншої сфери суспільної життєдіяльності. Інновацізацію представлено як процес забезпечення інноваційно-орієнтованого розвитку суспільства, держави та суб'єктів господарювання. На цій підставі вказано на анігіляційний вплив інституційного середовища й інноваційного середовища на вітчизняних теренах, що передбачає стимулювання розвитку цифрової економіки та е-врядування. Установлено, що в Україні у 2021 році було прийнято відповідний закон, що сприяє виникненню резидентів Дія Сіті. Правовий режим їхнього функціонування передбачає сукупність правових норм, якими визначаються права та обов'язки юридичної особи, за якою статус резидента Дія Сіті закріплюється не менше, ніж на 25 років. Установлено, що правовий режим Дія Сіті запроваджується з метою стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні шляхом створення сприятливих умов для ведення інноваційного бізнесу, розбудови цифрової інфраструктури, залучення інвестицій, а також талановитих спеціалістів. Акцентовано, що держава надає гарантії резидентам Дія Сіті (податкові, інвестиційні тощо), а також гіг-спеціалістам, які працюють у складі таких резидентів. Виявлено, що у період з 15.02.2022 по 26.07.2024 в Україні було зареєстровано понад 1300 резидентів Дія Сіті, що засвідчує бажання держави та суб'єктів господарювання забезпечувати сталий інноваційний розвиток, незважаючи на всі перепони, які чинить держава-агресор для дестабілізації ситуації в Україні.

Ключові слова: публічне управління, механізми публічного управління, цифровізація, технології цифровізації, цифрова економіка, інноваційна діяльність, інновацізація, резидент Дія Сіті, інституційне середовище.

It was found that fundamental changes in the provision of information and the latest technologies occur as a result of the fact that the content of information and socio-economic systems is changing significantly. It is argued that in this way an annihilating effect occurs. This happened at the stage of automation, informatization and digitization of the economy. It was determined that at the stage of automation, the business entity carries out algorithmic processing of resources, structured data, which it collects independently as a result of its production activities, or purchases data resources from suppliers. In the informatization phase, needs expand to streams of diverse information, structured, semi-structured and unstructured, requiring appropriate IT and management and use methods. The number of sources and formats used for data is increasing. With the transition to digitization, data sources increase many times over, and the amount of information resources to be processed increases dramatically. The state of functioning of public management mechanisms in the field of digitization and innovation in Ukraine has been studied. Digitization is a vector of policy development aimed at ensuring the digital transformation of one or another sphere of public life. Innovation is presented as a process of ensuring innovation-oriented development of society, the state and business entities. On this basis, it is pointed out the annihilating influence of the institutional environment and the innovative environment on the domestic territory, which involves stimulating the development of the digital economy and e-governance. It was established that in Ukraine in 2021, the relevant law was adopted, which promotes the emergence of Diya City residents. The legal regime of their functioning provides for a set of legal norms that determine the rights and obligations of a legal entity, according to which

the status of a resident of Diya City is fixed for at least 25 years. It has been established that the legal regime of Diya City is being introduced with the aim of stimulating the development of the digital economy in Ukraine by creating favorable conditions for conducting innovative business, building digital infrastructure, attracting investments, as well as talented specialists. It was emphasized that the state provides guarantees to residents of Diya City (tax, investment, etc.), as well as gig specialists who work as part of such residents. It was revealed that in the period from 15.02.2022 to 26.07.2024, more than 1,300 residents of Diya City were registered in Ukraine, which proves the desire of the state and business entities to ensure sustainable innovative development, despite all the obstacles that the aggressor state poses to destabilize the situation in Ukraine.

Key words: *public administration, mechanisms of public administration, digitalization, digitalization technologies, digital economy, innovative activity, innovation, Diya City resident, institutional environment.*

Постановка проблеми. У світі за останні роки відбулися значні зміни в інформаційному та технологічному розвитку галузей і секторів економіки, самих суб'єктів господарювання і регіонів загалом. Окрім забезпечення поступального сталого розвитку, Україна вимушена була стикнутися з більш суттєвою проблемою – неоголошеною війною рф. Відтак, завданням нашої держави є зміна універсальній інформатизації, на заміну якій пришла цифровізація (оцифрування). Вона розглядається як вектор політики, що має забезпечити цифрову трансформацію в тій чи іншій сфері суспільної життєдіяльності та покращення стану її функціонування. На додачу це має сприяти розвитку інноваційного середовища й інноваційної діяльності. У той же час, слід вказати, що останні явища та процеси чинять потужний вплив і на цифровізацію, і вона на них. Це анігіляційний вплив, що передбачає появу нових джерел інновацій, які забезпечують стійке економічне зростання, виникнення національних ініціатив щодо переведення економіки та соціального розвитку на цифровий шлях розвитку. Рф прагне відкинути нашу державу в сталому розвитку на роки назад. Тому Україні необхідно активізуватися в напрямку протистояння, відстоювання власного суверенітету та забезпечення інноваційного розвитку. Усе це визначає актуальність обраної проблематики дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Організаційно-правові, економічні та інші аспекти формування та реалізації державної політики в умовах цифровізації досліджувалися в наукових працях закордонних і вітчизняних учених Л. Аналаї, Л. Антонової, М. Кастельс, Л. Грень, О. Громико, А. Девідсона, О. Карпенко, С. Квітки, Т. Мамотова, Ю. Микитюк, Н. Насіра, В. Оноприєнко, А. Помаза-Пономаренко, В. Тогобицької, Ю. Ульяновченка, Е. Щепанського та ін. [1; 3; 5; 6; 7; 8; 9; 11; 12–14]. Неприменшуючи наукових напрацювань дослідників, відзначимо, що потребують комплексного розгляду особливості анігіляційного впливу цифровізації й інноваційного середовища, а також ролі держави в цьому контексті.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз особливостей функціонування механізмів публічного управління у сфері цифровізації й інновації.

Основний виклад матеріалу. Перед повномасштабною агресією в Україні було прийнято низку важливих нормативно-правових актів, покликаних забезпечити її інноваційний сталий розвиток. Перед тим як перейти до їхнього розгляду слід вказати на етапи цифровізації та становлення е-врядування в Україні, а саме:

1. Комп'ютеризація (1991 – 1998 рр.).
2. Інформатизація (1999 – 2008 рр.).
3. Електронний уряд (2008 – 2018 рр.).
4. Цифровізація (2018 р. – по т/ч).

Загалом дослідники виділяють три етапи цифрового розвитку суспільства й економіки у світі (табл. 1). Дана дослідницька позиція не йде у розріз із думками вітчизняних учених [1; 3; 13], тому з урахуванням цієї позиції вважаємо за доцільне проводити подальше дослідження. У цьому контексті можемо відзначити, що розвиток ІТ йде в ногу з розвитком теорії управління й інституціоналізму. Свідченням цього є забезпечення на загальнодержавному та регіональному рівнях появи та розвитку нових інституцій, інститутів та інноваційного середовища.

Так, у 2021 році було прийнято Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» [2]. У ч. 1 ст. 2 цього закону визначено «організаційні, правові та фінансові засади функціонування правового режиму Дія Сіті, що запроваджується з метою стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні шляхом створення сприятливих умов для ведення інноваційного бізнесу, розбудови цифрової інфраструктури, залучення інвестицій, а також талановитих спеціалістів».

У ст. 1 закріплено визначення поняття правового режиму Дія Сіті, що передбачає сукупність правових норм, якими визначаються права й обов'язки особи, що виникають, змінюються та припиняються у зв'язку із зверненням про набуття, набуттям та втратою статусу

Таблиця 1

Етапи використання новітніх (у т.ч. цифрових) технологій у сфері економіки

Етап застосування новітніх (у т.ч. цифрових) технологій	Об'єкт впливу новітніх цифрових технологій	Ключові новітні цифрові технології	Характеристика соціально-економічних відносин
Автоматизація 1960 р.	Алгоритмізовані процеси та функції	Програмні алгоритми розрахунків, автоматизоване робоче місце, впровадження TPS (Transaction Processing System)	Постіндустріальна економіка
Інформатизація 1980 р.	Бізнес-процеси, види діяльності	Аналітичні інформаційні системи, інформаційні системи управління, впровадження DSS (Decision Support System), ERP (Enterprise Resource Planning)	Мережева економіка, інформаційна економіка, впровадження моделі new public management
Цифровізація 2000 р.	Ринок, галузь, від економічної й управлінської діяльності	Цифрові платформи IoT (Internet of Things), системи розподільчого реєстру, доповнена та віртуальна реальність, нейротехнології, мобільні додатки, що допомагають покращувати надання публічних послуг у межах приватного та державного секторів	Цифрова економіка, web-економіка, цифрове урядування

Джерело: складено на підставі [5; 6; 7; 8; 9; 15]

резидента Дія Сіті (юридична особа), а також особливості регулювання відносин за участю резидента Дія Сіті і щодо участі у його статутному капіталі [там само]. Власне кажучи, вітчизняний законодавець шляхом прийняття Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (2021 р.) створив базис для інституційного розвитку інноваційного середовища. Воно включає зацікавлених суб'єктів, насамперед, державні інституції, резидентів Дія Сіті (юридичних осіб) і їхніх працівників (фізичних осіб). У законі визначено, що центральний орган виконавчої влади (тобто державна інституція) має забезпечувати формування та реалізацію державної політики у сфері цифрової економіки, що одночасно охоплює інноватизацію та цифровізацію. Таким центральним органом влади є Міністерство цифрової трансформації.

Слід підкреслити, що з урахуванням норм цивільного та господарського законодавства було окреслено такі загальні засади правового режиму Дія Сіті у межах Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні»:

1) свобода діяльності (господарська діяльність реалізується на власний ризик і в межах незаборонених законодавством напрямків. Так само має відбуватися із резидентами Дія Сіті, що мають права самостійно провадити господарську діяльність, обираючи самостійно форми організації такої діяльності та співпраці з третіми особами. Ця норма стосується також фахівців, які

працюють у резидента Дія Сіті і можуть самостійно здійснювати будь-яку не заборонену законом діяльність, на власний розсуд і ризик обираючи форми її організації та співпраці з іншими особами);

2) невтручання (держава та її апарат не повинні втручатись у діяльність резидентів Дія Сіті, якщо така діяльність не є протизаконною. На наше переконання, цей засадничий принцип має також передбачати забезпечення прозорості діяльності резидентів Дія Сіті, тобто їх публічність. Це необхідно з метою унеможливлення вчинення такими резидентами та їхніми працівниками протизаконної діяльності);

3) презумпція правомірності діяльності резидентів Дія Сіті (вітчизняний законодавець встановив, що в разі неоднозначної ситуації рішення приймається на користь таких резидентів або заявників. Ця ситуація виникає, якщо нормативно-правовий акт допускає неоднозначне (множинне) тлумачення прав та обов'язків резидентів Дія Сіті або заявників, або держави, або державних органів чи органів місцевого самоврядування, або їх посадових осіб);

4) стабільність (резидентам Дія Сіті надається гарантія від держави щодо збереження правового режиму Дія Сіті та стабільності його умов, зокрема, щодо особливостей оподаткування таких резидентів, а також недопустимості збільшення регуляторного навантаження на них. Крім того, на всіх резидентів Дія Сіті та їх учасників поширюється система державних гарантій захисту інвестицій [2, ч. 5 ст. 3]);

5) формальний характер процедури набуття статусу резидента Дія Сіті (передбачає відсутність вимог щодо отримання спеціальних дозволів, ліцензування чи здійснення заходів державного нагляду для подання та розгляду заяви про набуття статусу резидента Дія Сіті і внесення інформації про заявника до реєстру Дія Сіті);

б) добровільність резидентства в Дія Сіті (означає, що неприпустимим є пряме чи опосередковане примушування юридичних осіб до набуття ними статусу резидента Дія Сіті) [2, ч. 4 ст. 2].

Відповідно до ч. 1 ст. 3 цього Закону строк резидентства Дія Сіті встановлюється на необмежений строк, але не менш як на 25 років з дня внесення до реєстру Дія Сіті запису про першого резидента Дія Сіті. Дана норма вказує на далекоглядність вітчизняного законодавця у прагненні забезпечити сталий інноваційний розвиток держави, суспільства та регіонів.

Прогресивний Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» визначив, хто не може бути резидентом Дія Сіті, зокрема, юридична особа:

1) яка зареєстрована на території та/або відповідно до законодавства іноземної держави;

2) у статутному капіталі якої 25 і більше відсотків прямо або опосередковано належать державі Україна або територіальній громаді;

3) яка має статус неприбуткового підприємства, установи, організації;

4) прямим або опосередкованим власником часток (акцій) у статутному (акціонерному) капіталі якої є держава-агресор;

5) у статутному капіталі якої 25 і більше відсотків прямо або опосередковано належать юридичним особам, зареєстрованим у державах, включених Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) до переліку країн, що не співпрацюють у сфері протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом;

б) стосовно якої застосовано спеціальні економічні або інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до законодавства України, або міжнародні санкції;

7) яка визнана банкрутом, або яка перебуває у процесі припинення, крім перетворення;

8) яка протягом більш як 30 днів має податковий борг, загальна сума якого становить понад 10 мінімальних заробітних плат;

9) яка є постачальником послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

10) яка здійснює діяльність з організації та/або проведення азартних ігор [2, ч. 2 ст. 5].

Як бачимо, вітчизняний законодавець досить лояльно підійшов до визначення вимог до резидентів Дія Сіті, що вказує на ліберальний підхід до врегулювання їх діяльності. Власне, ми бачимо яскравий приклад застосування принципу «все, що не заборонено законом, їм дозволено».

Серед видів діяльності, здійснення яких стимулюється шляхом створення правового режиму Дія Сіті, визначено такі:

1) комп'ютерне програмування, консультування з питань інформатизації, діяльність із керування комп'ютерним устаткуванням;

2) видання комп'ютерних ігор, а також іншого програмного забезпечення;

3) надання програмних продуктів, у т.ч. комп'ютерних ігор, у режимі "онлайн" та надання веб-послуг із доставки програмних додатків;

4) освітня діяльність у галузі інформаційних технологій, у т.ч. надання вищої, фахової передвищої та професійно-технічної освіти за такими спеціальностями як комп'ютерні науки, інформаційні системи та технології, комп'ютерна інженерія, кібербезпека, наука про дані, а також надання інших видів освіти, а саме: навчання комп'ютерній грамоті (цифровій грамотності), що включає послуги з навчання цифровій грамотності, розробленню, модифікації, тестуванню та технічній підтримці програмного забезпечення, у тому числі комп'ютерні ігри, навчання бізнес аналізу (для цілей розроблення, модифікації, тестування та технічної підтримки програмного забезпечення), побудові графічних інтерфейсів, організації процесів з контролю якості, системному адмініструванню, проектному менеджменту, розробці документації;

5) оброблення даних і пов'язана із цим діяльність, крім надання інфраструктури для оброблення даних та розміщення (хостингу);

б) дослідження та експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук щодо інформаційних та інформаційно-комунікаційних технологій;

7) проведення маркетингових кампаній та надання рекламних послуг з використанням програмного забезпечення, розробленого за участю резидента Дія Сіті, у мережі Інтернет та/або на пристроях користувачів;

8) діяльність організаторів кіберспортивних змагань, кіберспортивних команд, спеціалізованих комп'ютерних центрів та/або клубів, призначених для проведення кіберспортивних змагань;

9) діяльність постачальника послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

10) забезпечення кібербезпеки інформаційно-комунікаційних систем, програмних продуктів та інформації;

11) діяльність з проектування (конструювання), дослідження, тестування (випробування) технологій, пристроїв і систем робототехніки з використанням комп'ютеризованих систем управління тощо [2, ч. 4 ст. 5].

На рис. 1 представлено особливості функціонування резидентів Дія Сіті, що передбачають створення належних організаційно-правових умов з боку держави для розвитку таких резидентів. Крім того, важливим є забезпечення гарантій з боку держави для резидентів Дія Сіті. Існують умови, що виходять за межі компетенції держави, і стосуються ІТ-інфраструктури суспільства. Безперечно, що така інфраструктура повинна бути в розпорядженні самої держави, але далі застосовується правило «невидимої руки ринку» (те, що держава не контролює, то лише регулює та координує). Важливим у цьому контексті є одночасний вплив інституційного й інноваційного середовища, необхідного для належного функціонування резидентів Дія Сіті. Уважаємо, що саме в цьому напрямку відбувається анігіляційний вплив держави, суспільства (з їх інститутами), цифровізації й інноватизації. Цей вплив відзначається насамперед масштабами поширення та глибиною проникнення (у

результаті мають відбутися суттєві кількісно-якісні зміни). Зважаючи на те, що інновації сприяють розвитку цифровізації і навпаки, здійснюючи значний трансформаційний вплив, і без держави в цьому повністю не обійтися (вона створює необхідну правову базу), вважаємо за доцільне розглядати особливості функціонування механізмів публічного управління саме в цьому контексті.

Згідно зі ст. 15 Законом України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» резиденти Дія Сіті є самоврядними у здійсненні своєї діяльності, у т.ч. в утворенні об'єднань у формі непідприємницьких (неприбуткових) організацій [2]. При цьому на об'єднання резидентів Дія Сіті можуть бути покладені такі завдання:

- 1) популяризація правового режиму Дія Сіті в Україні та за її межами;
- 2) підвищення якості освіти, розвиток талантів та сприяння розвитку професій у цифровій галузі України;
- 3) сприяння формуванню та реалізації державної політики;
- 4) участь у проведенні відповідно до законодавства публічних консультацій та експертизи проектів законів, інших нормативно-правових актів, що стосуються прав та інтересів резидентів Дія Сіті, представництво та захист інтересів резидентів Дія Сіті у взаємовідносинах з дер-

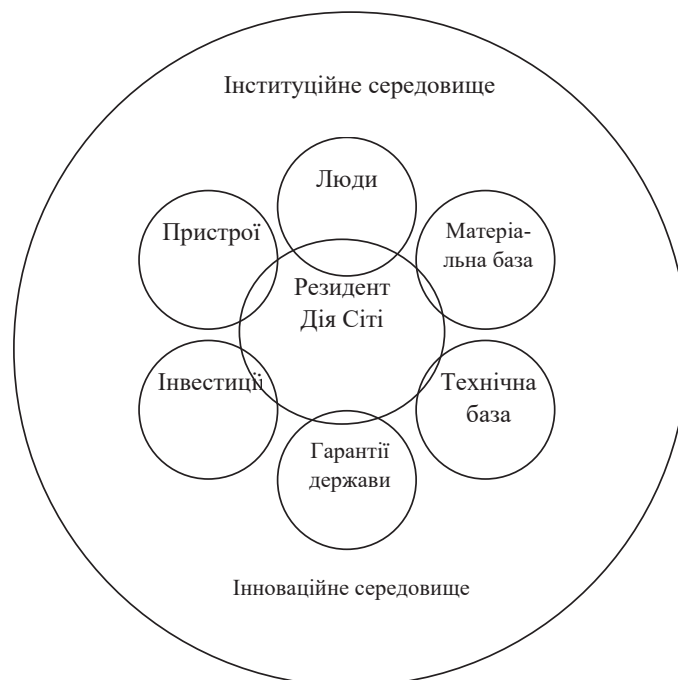

Рис. 1. Особливості функціонування резидентів Дія Сіті

Джерело: складено на підставі [2; 3; 5; 6; 7–9; 12; 13]

жавними органами та міжнародними організаціями тощо.

Згідно з даними Реєстру Дія.City станом на 26.07.2024 в Україні зареєстровано 1331 резидент Дія Сіті [4]. Слід відзначити, що перші резиденти Дія Сіті були зареєстровані 15.02.2022 року. І з того часу, реєстр поповнюється новими резидентами. Це засвідчує актуальність і перспективність напрямку діяльності резидентів Дія Сіті, а також зацікавленість безпосередньо держави у них. Не можна однозначно стверджувати, що з'явилося першим «курка чи яйце», «ініціатива держави чи юридичних осіб в інноваційному розвитку». Проте результат очевидний – в Україні розроблено законодавство у сфері стимулювання цифрової економіки у 2021 році, і, незважаючи на потуги держави-агресора, у 2024 році було зареєстровано понад 1300 резидентів Дія Сіті на вітчизняних теренах.

Як зазначалось вище, резиденти Дія Сіті можуть наймати працівників гіг-спеціалістів, які наділені відповідними соціальними гарантіями (щодо розміру оплати не нижче 1200 євро, щодо відпочинку тощо). У той же час, такі спеціалісти повинні виконувати певні обов'язки гіг-контракту щодо нерозголошення таємної комерційної інформації, вчасного й якісного виконання поставлених перед ними завдань. Це все визначено у ст. 17, 18, 19, 20, 21 тощо Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» [2]. Зрозуміло, що саме на гіг-спеціалістів покладається основний обов'язок щодо застосування креативних підходів, що дозволять отримати інноваційний продукт на виході. Тому вважаємо, що надання та забезпечення необхідним таким спеціалістам важливих гарантій має бути враховано при подальшому вдосконаленні трудового законодавства України. Адже чинний Кодекс законів про працю України містить застарілі положення, що не дозволяють врегулювати відносини між працівниками нових професій.

Отже, зростання обсягів інформаційних ресурсів призвело до формування нових можливостей для розвитку інформаційного забезпечення інноваційної діяльності публічних і приватних інституцій практично всіх видів економічної й управлінської діяльності. Перша особливість полягає в інтелектуалізації автоматизованого оброблення інформаційних ресурсів. Друга особливість полягає у створенні резидентів, здатних забезпечувати інноваційний розвиток, і введенням відповідних правових режимів функціонування таких резидентів. В Україні прийнято відповідне законодавство у сфері стимулювання цифрової економіки. При-

йняття відповідного закону враховувало сучасний рівень розвитку ІТ, що дозволяє повністю або частково автоматизувати інтелектуальну обробку інформаційних ресурсів у конкретних цілях. У той же час, оголошена війна РФ ускладнює процес реалізації Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні». Проте питаннями сталого інноваційного розвитку потрібно займатись паралельно зі збереженням територіальної цілісності та суверенітету, тому це комбозавдання для України на сьогодні.

Висновки. Створена в глобальному й українському суспільстві інформаційна інфраструктура сприяє розвитку цифровізації, цифровій трансформації й інноватизації. Ця інфраструктура включає ІТ-інфраструктуру, телекомунікаційні мережі, обчислювальної потужності та обсяг контенту, створюючи основу для розширеного використання ІТ та розвитку інноваційної діяльності. Наполягається, що цифровізація характеризує новий рівень використання всієї сукупності ІТ в економіці та суспільстві, до якого залучаються не лише пристрої самого суб'єкта господарювання, а й споживачі його продуктів і послуг, а також держава та її апарат. Свідченням цього є прийнятий Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (2021 р.) [2]. Уважаємо, що він окреслює прогресивні новації у сфері забезпечення інноваційного розвитку держави, регіонів і суспільства. Виявлено, що цей закон визначає правовий режим функціонування резидентів Дія Сіті (юридичних осіб). Закріплення за ними відповідного статусу відбувається центральним органом виконавчої влади. Реєстр резидентів Дія Сіті є відкритим, згідно з його даними в Україні створено понад 1300 резидентів (у період з 15.02.2022 по 26.07.2024). Незважаючи на всі перешкоди, що чинить держава-агресор, в Україні триває робота в напрямку підтримання соціально-економічного розвитку. Очевидно, що це є результатом вчасно проявленої ініціативи вітчизняного законодавця (адже законодавство було прийняте у 2021 році), а також бажанням самих приватних підприємців забезпечувати отримання прибутку для себе та сталий розвиток територій, на яких вони зареєстровані. З'ясовано, що держава надає гарантії резидентам Дія Сіті (податкові, інвестиційні тощо), а також гіг-спеціалістам, які працюють у складі таких резидентів. Обґрунтовано анігіляційний вплив інституційного середовища й інноваційного середовища, тобто взаємний вплив, що передбачає значні кількісно-якісні

зміни (трансформації) в обох середовищах. Цифровізація у цьому контексті виступає провідником і каталізатором раціонально використовувати доступ до обчислювальних потужностей та інформаційних ресурсів для використання всієї сукупності ІТ-суспільства в його господарській діяльності. Акцентовано, що процеси автоматизації, інформатизації та цифровізації не замінюють один одного, а відображають послідовний шлях суб'єкта господарювання до цифрової економіки, інновацізації (як процесу, що забезпечує саме інноваційно-орієнтований розвиток через використання у діяльності під-

приємств новітніх досягнень виробничого та управлінського призначення). Аргументовано, що перехід від автоматизації до інформатизації характеризується комплексним охопленням бізнес-процесу інформаційною системою. А перехід від інновацізації до цифровізації передбачає збір та обробку цифрових даних за допомогою ІТ-інфраструктури суб'єкта господарювання, а також державних органів, які надають електронні публічні послуги, і споживачів, які за допомогою своїх персональних комп'ютерних пристроїв взаємодіють з ІТ-сервісами або цифрові платформи.

REFERENCES:

1. Onopryienko V. Internet i nauka v hlobalizovanomu sviti : Manuel Kastels. Internet-halaktyka. Mirkuvannia shchodo Internetu, biznesu i suspilstva. [Internet and science in a globalized world: Manuel Castells. Internet galaxy. Marketing for the Internet, business and marriage]. Per. z anhl. K: "Vydavnytstvo "Vakler", 2007. 304 s.
2. Ofitsiyni veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy [Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.
3. Pomaza-Ponmoareno A.L., Mykytiuk Yu.M. Tsyfrovizatsiia derzhavnoi polityky vs. derzhavna polityka tsyfrovizatsii u sferi pravovoho rehuliuвання [Digitization of state policy vs. state policy of digitization in the field of legal regulation]: monohrafiia. Kharkiv: NUTsZ Ukrainy, 2021. 200 s. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/14203>.
4. Reiestr Diia City [Registry Action City]. URL: <https://city.diia.gov.ua/registry/resident>.
5. Anaya L. An Investigation into the Role of Enterprise Information Systems in Enabling Business Innovation / L. Anaya, M. Dulaimi, S. Abdallah // Business Process Management Journal. 2015. Vol. 21. N 4. P. 771–790.
6. Castells M. The new public sphere: Global civil society, communication networks, and global governance // The Annals of the American Academy of Political and Social Science. 2008. Vol. 616, no. 1. P. 78–93.
7. Davidson A. Commerce Department Digital Economy Agenda 2016 / Department of Commerce, United States of America. May 2019. URL: https://www.ntia.doc.gov/files/ntia/publications/alan_davidson_digital_economy_agenda_deba_presentation_051616.pdf.
8. Nambisan S. Digital Innovation Management: Reinventing innovation management research in a digital world. *Mis Quarterly*. 2017. Vol. 41. № о. 1. pp. 223–238.
9. Nasir N. Smart Nation and Digital Government Group Office to Be Formed under PMO. 20.03.2017. URL <https://www.gov.sg/news/content/smart-nation-and-digital-government-group-office-to-be-formed-under-pmo>.
10. Nica E. ICT Innovation, Internet Sustainability, and Economic Development / E. Nica // Journal of Self-Governance and Management Economics. 2015. N 3(3). P. 24–29.
11. Pomaza-Ponomarenko A., Hren L., Durman O., Bondarchuk N., Vorobets V. Management mechanisms in the context of digitalization of all spheres of society // Revista San Gregorio. SPECIAL EDITION-2020. Núm. 42 . URL: <http://revista.sangregorio.edu.ec/index.php/REVISTASANGREGORIO/issue/view/RSAN42/showToc>.
12. Pomaza-Ponomarenko A., Kryvova S., Hordieiev A., Hanzhyuk A., Halunko O. Innovative Risk Management: Identification, Assessment and Management of Risks in the Context of Innovative Project Management // Economic Affairs (New Delhi). 2023, 68(4), pp. 2263–2275. DOI: 10.46852/0424-2513.4.2023.34. URL: <https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv68n5z8.pdf>.
13. Pomaza-Ponomarenko A., Taraduda D., Leonenko N., Poroka S., Sukhachov M. Ensuring the safety of citizens in times of war: aspects of the organization of civil defense // AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2024. Volume 14. Issue 1. Pp. 216–220. URL: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140139/papers/K_10.pdf.
14. Tapscott D., Williams A. Macrowikinomics: Rebuting Business and the World. Penguin. 2012. 428 p.
15. The World Bank Digital Adoption Index. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2019/Digital-Adoption-Index>.